

„Standið vörð um ykkar“ en aðeins fyrir suma: Tvöfalt siðgæði Bandaríkjanna varðandi sjálfsvörn og baráttu Palestínumanna

Ef einhver brýst inn á heimili þitt, áttu þá rétt til að verja þig?

Í Bandaríkjunum er svarið skýrt: **já**. Í tugum ríkja leyfa lög um „Stand Your Ground“ (Standið vörð um ykkar) einstaklingum að nota banvæna valdbeitingu til að vernda eignir sínar og líf – jafnvel á almannafæri, og jafnvel þegar hægt er að hörfa. En þegar Palestínumenn, sem hafa séð land sitt hernumið og heimili sín rifin niður í yfir sjö áratugi, reyna að standa gegn þessu áframhaldandi ofbeldi, er þeim ekki aðeins neitað um sömu siðferðilegu íhugun – þeir eru stimplaðir sem **hryðjuverkamenn**. Þessi mótsögn er kjarninn í einu af augljósustu hræsni nútíma alþjóðastjórn mála.

Sögulegt samhengi: Nýlendurætur átakanna

Óréttlætið hófst ekki árið 1967, 2000 eða 2023. Seint á 19. öld, innan um uppgang evrópskrar þjóðernishyggju og gyðingahatus, kom **síonistahreyfingin** fram með það markmið að skapa heimaland fyrir Gyðinga. Árið 1897 lýsti **fyrsta síonistapiingið** formlega yfir áformum sínum um að koma á þessu heimalandi í **Palestínu**, sem þá var hluti af Ottómanaveldinu. Á þeim tíma var Palestína að mestu leyti heimili arabaíbúa, og hebreska var aðallega notuð sem **helgisiðamál**, ekki talað mál. Gyðingleg nævera var lágmarks, takmörkuð við litlar landbúnaðarbyggðir og dreifðar samfélög.

Allt breyttist með uppgangi fasisma í Evrópu. Á þriðja og fjórða áratug 20. aldar, þegar Gyðingar flúðu ofsóknir nasista, fluttu tugþúsundir til **Palestínu undir bresku umboði**, sem olli miklum lýðfræðilegum breytingum. Spenna sprakk. Gyðinglegar vígasveitir eins og **Irgun** og **Lehi** (Stern-hópurinn) framkvámu aðgerðir sem í dag yrðu flokkaðar sem **hryðjuverk**: sprengjuárásir á arabíska markaði, morð á breskum embættismönnum og árásir eins og sprengingin á **King David hótelinu** árið 1946, sem drap 91 manns. Þeir myrtu meira að segja **Lord Moyne**, breska ríkisráðherrann í Kaíró, og sprengdu **breska sendiráðið í Róm**.

Þessar ofbeldisfullar herferðir gerðu breska stjórn óviðunandi. Árið 1947 afhenti Bretland umboðið til **nýstofnaðra Sameinuðu Þjóðanna**, sem lögðu til skiptingaráætlun. Þrátt fyrir að Gyðingar væru aðeins **30% af íbúum** og ættu **aðeins 7% af landinu**, fengu þeir **56% af Palestínu**. Síonistavígamenn, óánægðir með þetta, hófu ofbeldisfulla herferð til að reka út eins marga Palestínumenn og hægt var. Niðurstaðan var **Nakba** – eða „hamfarir“ – þar

sem yfir 750.000 Palestínúmenn voru reknir á brott og yfir 500 þorp eyðilögð til að skapa nýtt ríki Ísrael.

Alþjóðalög og rétturinn til að standa gegn hernámi

Samkvæmt alþjóðalögum er nærvera Ísraels á **Vesturbakkanum**, í **Austur-Jerúsalem** og áður í **Gaza** talin **hernám** – lagaleg staða með sérstökum skuldbindingum. **Fjórdá Genfarsáttmálinn** og **Haag-reglurnar** banna skýrt:

- **Varanlega yfirtöku hernumins lands,**
- **Flutning íbúa hernámsvaldsins** inn á hernumið svæði (þ.e. landnám),
- Og **nýtingu náttúruauðlinda** í þágu hernámsvaldsins.

Alþjóðadómstóllinn (ICJ) staðfesti þetta árið 2004 og lýsti því yfir að múr Ísraels og landnám væru ólögleg og að Ísrael bryti gegn alþjóðlegum skuldbindingum.

Hernámsvaldið er skuldbundið til að vernda **almenningsbúa**, ekki að beita þá herlögum, húsarifum, útigangsbönnum og hreyfingartakmörkunum í apartheid-stíl.

Enn fremur viðurkenna alþjóðalög rétt þjóða undir **nýlendustjórn og erlendu hernámi** til að standa gegn, þar á meðal með vopnuðu baráttu. **Ályktanir Allsherjarþings Sameinuðu Þjóðanna 3246 (1974) og 37/43 (1982)** staðfesta:

„Lögmæti baráttu þjóða fyrir sjálfstæði, landhelgi og frelsun frá nýlendustjórn og erlendri yfirráð með öllum tiltækum leiðum, þar á meðal vopnaðri baráttu.“

Þetta er ekki frítt skotleyfi til ofbeldis – mótspyrna verður enn að fara eftir alþjóðlegum mannúðarlögum – en það staðfestir að **rétturinn til að standa gegn hernámi er löglegur**. Samt eru Palestínúmenn sem nýta þennan rétt nær alltaf stimplaðir sem **hryðjuverkamenn**, á meðan hernámsvaldið fær hernaðarstuðning og diplómátíska vernd.

Áframhaldandi Nakba: Efnísk hreinsun með öðrum leiðum

Þótt Nakba sé oft minnst sem eins skiptis atburðar árið 1948, er hún í raun **áframhaldandi ferli**. Í dag eru yfir **7 milljónir Palestínúmanna** enn **flóttamenn eða innvortis flóttafólk**, og þeim er neitað um alþjóðlega viðurkenndan **rétt til að snúa aftur**, sem staðfest er í **ályktun SP 194**. Ísrael heldur áfram að neita þeim þessum rétti, jafnvel þótt það veiti sjálfvirkan ríkisborgararétt Gyðingum frá hvaða stað sem er í heiminum samkvæmt **lögum um heimkomu** – óháð því hvort þeir eða forfeður þeirra bjuggu nokkurn tíma í Palestínu.

Á **hernumda Vesturbakkanum** er ferlið við að færa fólk á brott virkt og vaxandi. Vopnaðir ísraelskir landnemar framkvæma reglulega **árásir í pogrom-stíl** á palestínsku þorp, eyðileggja uppskeru, loka vegum, brenna heimili og ráðast á fjölskyldur – oft undir vernd eða áhugaleysi ísraelska hersins. Þessar árásir eru ekki einangraðar eða óstjórnlegar athafnir; þær eru hluti af víðtækari ríkisstyrktri stefnu um **smám saman efníska hreinsun** sem miðar að því að útrýma palestínskri nærveru úr landinu.

Árið 2024 gaf **Alþjóðadómstóllinn** út sögulegt álit þar sem fram kemur að:

- Allar **Ísraelskar landnám á Vesturbakkanum eru ólöglegar,**
- Ísrael verður að **ryma þær og rífa niður,**
- Og verður að **bæta Palestínumönnum** fyrir eyðilagða eignir og stolnar jarðir.

Ísrael hefur **hunsað þennan úrskurð** og í staðinn flýtt fyrir byggingu landnáms. Bandaríkin – þrátt fyrir meinta skuldbindingu sína við alþjóðalög – hafa haldið áfram að bjóða upp á **skilyrðislausan hernaðar- og pólitískan stuðning**, og vernda Ísrael gegn marktækum afleiðingum.

Tvöfalt siðgæði Bandaríkjanna varðandi sjálfsvörn

Ekkert sýnir þessa hræsni betur en samanburður á innanríkisstefnu Bandaríkjanna og utanríkisstefnu þeirra.

Um öll Bandaríkin leyfa **Stand Your Ground-lög** borgurum að nota banvæna valdbeitingu til að verja sig eða eignir sínar. Í mörgum ríkjum er **engin skylda til að hörfa**, og dómstólar hyggja oft að sjálfsvörn, jafnvel í vafasömum málum. Bandarísk menning fagnar þessu meginreglu sem grundvallar frelsi – réttinum til að verja heimili sitt, fjölskyldu og land gegn hvers kyns boðflenna.

En þegar Palestínumenn reyna að gera nákvæmlega það sama – þegar þeir **standa vörð um sitt** gegn vopnuðum landnemunum, hernámsöflum, húsarífum og landþjófnaði – eru þeir ekki varðir. Þeir eru **djöfulgerðir**. Þeir eru kallaðir hryðjuverkamenn, teknir í skotmark dróna, settir undir refsiaðgerðir, fangelsaðir án réttarhalda og drepnir.

Hvað segir þetta um bandarísk gildi þegar:

- Húseigandi í Texas er hylltur fyrir að drepa óvopnaðan boðflenna,
- En palestínskur bóndi sem reynir að verja ólífutré sitt gegn landnemunum er stimplaður sem vígamaður og handtekinn?

Þetta er ekki bilun í rökfræði; þetta er afleiðing af **pólitískri hentistefnu**. Bandaríkin verja ekki réttinn til sjálfsvarnar almennt – þau verja þennan rétt **þegar hann samræmist stefnumótandi hagsmunum þeirra og neita honum þegar hann ógnar þeim**.

Þessi sértæka siðferði gerir Ísrael kleift að halda áfram áratuga löngu herferð til að afnema eignir á meðan það kynnir sig sem fórnarlamb – og gerir Palestínumenn ríkislausa, raddleysa og glæpavædda fyrir að standa gegn.

Niðurstaða: Spegill fyrir bandarísk gildi

Bandaríkin geta ekki haldið áfram að gera tilkall til skrauts réttlætis, laga og sjálfsvarnar á meðan þau **fjármagna, vopna og verja apartheid-stjórn** sem ögrar alþjóðalögum opinskátt og bælir niður innfædda íbúa með ofbeldi.

Ef **sjálfsvörn** er réttur, verður hann að viðurkennast sem réttur allra þjóða – **ekki aðeins fyrir landnema í Flórída, heldur fyrir hirða í Hebron**; ekki aðeins fyrir húseigendur í úthverfum, heldur fyrir flóttamenn sem búa undir umsátri í Gaza.

Þangað til utanríkisstefna Bandaríkjanna samræmist þeim meginreglum sem hún segist standa fyrir innanlands, mun hún halda áfram að vera samsek í því óréttlæti sem hún segist hata.

Nakba heldur áfram. Og svo gerir baráttan fyrir að standa vörð um sitt.